

1. UVOD

U toku svog poslovanja banka je izložena mnogim vrstama rizika, ali izloženost kreditnom riziku predstavlja najveću opasnost za nju. Ta opasnost se ogleda u tome, što je od samog nastanka bankarstva, postajao rizik da novac neće biti vraćen nakon pozajmljivanja u roku u kojem je to dogovoreno. Poslovi vezani za kredite su najvažniji poslovi za banku, i oni kao takvi predstavljaju glavne najaktivnije poslove u bankarstvu, pa je zbog toga kreditni rizik i najvažniji rizik kojem je banka izložena. Kad se radi o riziku da se ne može naplatiti kredit i ugovorena kamata, dolazi se do rizika da će se cjelokupan iznos koji banka potražuje dovesti u pitanje u određenom trenutku ili samo neki njegov dio. U slučaju da se to desi kod više klijenata, banka može doći u zonu opasne nesolventnosti. Banka izloženost kreditnom riziku može da gleda sanivoa pojedinačnog dužnika i sa nivoa kreditnog portfelja banke. Da ne bi došlo do nepovoljne situacije po banku mora se na dobar način kontrolisati izloženost kreditnom riziku, da bi se na vrijeme mogli spriječiti negativni efekti koji mogu nastati.

Banka mora da se pridržava propisanih minimalnih standarda za upravljanje kreditnim rizicima, odnosno dužna je da osigura njihovo sprovođenje na osnovu praćenja, preuzimanja, ocjene, kontrole i upravljanja kreditnim rizikom, kao i klasifikaciji svoje aktive. Klasifikaciju aktive u bankama koja je izložena kreditnom riziku čine dvadijela. Prvidio koji je vezan za bilans banke a čine gakreditna zadužanja, avansi, pozajmice, dužnički vrijednosni papiri, investicije odnosno ulaganja, potraživanja po međubankarskim saldima i ostale stavke kod kojih je banka izložena riziku da joj je onemogućeno izvršenje naplate, tj. do dolaska poslovnog neuspjeha. Drugi dio u vanbilansu banke koju čine akreditivi, garancije, ostala izdata jemstva, odobreni krediti koji nisu još iskorišteni i sve ostale stavke koje mogu izazvati potencijalnu obavezu banke.

1.1.Predmet i problem istraživanja

Predmet rada se ogleda u postupku upravljanja, odnosno identifikaciji i analizi postojećih i potencijalnih kreditnih rizika prisutnih u bankama. Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizicima mora na pravilan način kontrolisati izloženost riziku i da prati sva moguća pogoršanja, kako bi preduzeli preventivne mjere za spriječavanje nepovoljnih situacija, a sa tim minimizirali nastanak kreditnog rizika.

Problem ovog istraživanja se odnosi na to da kreditni rizik predstavlja rizik da dužnik neće biti u mogućnosti da ispuni obavezu po osnovu ugovora u navedenom periodu, odnosno da neće biti u mogućnosti da ispuni obavezu ne uzimajući u obzir dužinu vremenskog perioda u kome bi ta obaveza bila neizmirena.

1.2.Svrha, cilj i značaj istraživanja

Svrha istraživanja je u tome da se pronađu načini upravljanja kreditnim rizicima kako bi se oni sveli na minimum. Rizik se može smanjiti prikupljanjem potpunih informacija vezanih za klijente i ispravnom procjenom svih zahtjeva za kredit da bi se spriječilo ili smanjilo pojavljivanje problema vezanih za kredite, intezivnim nastojanjem za povećanjem novih obnovljenih kvalitetnih kredita, obezbjeđivanjem da provizije i kamatne stope budu